

میوه عفاف

تفکر دور اندیش: اگر می‌خواهی راحت-طلب باشی،
کمتر بخوان. همچنین، اگر می‌خواهی در سلامت باشی،
بیشتر کتاب بخوان. اگر می‌خواهی پایدار باشی،
جستجوگر باش. این حال، خوشبختی را بر راحتی--
های زودگذر و ناپایدار مقدم شمار.

پژوهشگر و نویسنده:

غلامرضا اسفندیاری

سرشناسه	:	اسفندیاری، غلامرضا، ۱۳۵۵-
عنوان و نام پدیدآور	:	میوه عفاف/نویسنده و گردآورنده غلامرضا اسفندیاری.
مشخصات نشر	:	ساری: مرکز انتشارات توسعه علوم، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری	:	۲۴۴ص: مصور(رنگی).
شابک	:	600-8640-79-0۹۷۸-
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	کتابنامه.
موضوع	:	حجاب -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام Hijab (Islamic clothing) -- Religious aspects -- Islam حجاب -- جنبه‌های قرآنی Hijab (Islamic clothing) -- Qur'anic teaching عفت -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام Chastity -- Religious aspects -- Islam حجاب -- ایران -- تأثیر Hijab (Islamic clothing) -- Influence -- Iran
رده بندی جگره	:	۵۵/BP۲۵۰
رده بندی دیویی	:	۶۳۲/۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی	:	۹۷۴۲۰۳۳
اطلاعات رکورد کتابشناسی	:	کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

کلیه صورت مطالب متن کتاب با نویسنده می‌باشد.

ساری - خیابان ۱۸ دی - مقابل بانک ملی - واحد مصاحبات و تحقیقات - (تلفکس: ۳۳۳۲۰۰۵۷)

نام کتاب: میوه عفاف

مؤلف: غلامرضا اسفندیاری - نظارت بر چاپ: واحد مطالعات و تحقیقات - ۰۱۱۳۳۳۲۰۰۵۷

ناشر: مرکز انتشارات توسعه علوم - چاپ: بیسکران - شمارگان: ۵۰۰ جلد

طراحی جلد: سیده سکینه ساداتی (۰۱۱۳۳۳۲۰۰۵۷) - نوبت چاپ: اول ۱۴۰۳

کدین المللی کتاب: ۷۹-۰۰-۸۶۴۰-۶۰۰-۹۷۸ - قیمت: ۱۲۰۰۰۰۰ ریال

فروش: در فروشگاه‌های معتبر سراسر کشور

آدرس اینترنتی: www.copdsiran.org - پست الکترونیک: copdsiran@gmail.com

حق چاپ برای نویسنده محفوظ است.

سخن ناشر

جان نباشد جز خبر در آزمون هر که را افزون خبر جانش فزون
اقتضای جان چو ای دل آگهی است هر که آگه تر بود جانش قویست

از جمله حقایقی که انسان معاصر تا حدود زیادی به آن توجه نموده و برای تکامل آن کندوکاو می کند، استفاده و تحصیل علوم در رشته های گوناگون و معارف بشری است. منظور از شناخت علمی یافته هایی است که در نتیجه "مطالعه و تحقیقات" دقیق و نه از روی حدس و گمان و گمراه کننده بدست می آیند که مهمترین ویژگی چنین روشی "مستند بودن و مستدل بودن" آن است. هدف غایی هر گونه شناخت علمی دست یافتن یا کشف قوانینی است که جهان بر آنها مبتنی است. بنابراین، برخورداری از دیدگی سالم در صورتی برای انسان امکان پذیر است که، قوانین حاکم بر وجود خود و جهان اطراف را دست دقیق بشناسد، و مسئولانه از آنها به نفع خود و جامعه بکار گیرند. شکی نیست، ملتی که بیشتر در این راستا قدم بر می دارد و بدان عمل می کند، بهره وری و بهره دهی فزون تری را در رشته های مختلف به ارمغان می آورد.

مرکز انتشارات توسعه علوم جهت به بار نشاندن و غنی ساختن فرهنگ بهره وری در کشور و بی- نیازی از دیگران، مبادرت به انتشار آثار ارزشمند اساتید، محققان و مؤلفان رشته های مختلف علوم نموده و در این زمینه از کلیه اصحاب تفکر و اندیشه دعوت و همکاری به عمل می آید تا با راهنماییها و مساعدتهای علمی خویش ما را در این امر مهم رهنمون سازند.

در پایان مدیریت واحد مطالعات و تحقیقات انتشارات توسعه علوم از همه کسانی که در طراحی و تحقیق با این مرکز پیشنهادات لازم ارائه نموده اند، صمیمانه تشکر و قدردانی می شود. همچنین از واحد تحقیقات بخاطر تلاش و اثربخش نمودن این مجموعه و نظایر آن زحمات زیادی را تحمل نموده- اند، سپاسگزاری کرده و از ایزد منان موفقیت همگان را در عرصه های علمی خواستاریم.

با آرزوی توفیق الهی

مدیریت مرکز انتشارات توسعه علوم

فهرست مطالب

مقدمه ۱۳

فصل اول.....

واژه حجاب در لغت و مفهوم حجاب اسلامی..... ۱۹

- مفهوم واژه حجاب..... ۱۹

- معنای اصطلاحی حجاب..... ۲۱

نظریه قرآن در مورد اهمیت و جایگاه حجاب..... ۲۳

- آموزه های قرآنی در مورد حجاب و اهداف آن..... ۲۳

- خمار و جلباب..... ۲۵

انواع حجاب از منظر قرآن و روایات اسلامی..... ۲۹

- حجاب از منظر قرآن..... ۲۹

- حجاب از منظر روایات..... ۳۲

دیدگاه حضرت زهرا (سلام الله علیها) در مورد حجاب و عفاف..... ۳۵

- الگوپذیری حضرت زهرا (سلام الله علیها)..... ۳۵

- ویژگی ها و شاخصه های حضرت زهرا (سلام الله علیها)..... ۳۷

فصل دوم.....

حجاب میوه عفاف..... ۴۱

۴۱..... هنر آفرینش -

۴۴..... رابطه حجاب و عفاف

۴۴..... ارتباط بین حجاب و عفاف و دلایل آن -

۴۷..... هرم حجاب و عفاف

۴۸..... هرم حجاب و ویژگی های آن -

..... فصل سوم:

۵۳..... ضرورت و اهمیت حجاب در ابعاد گوناگون

۵۳..... پیشینه حجاب -

۵۴..... چرا پوشش ضرورت دارد؟ -

۵۵..... منطقی بودن حجاب و نکات برجسته آن

۵۵..... منطق حجاب -

۵۷..... نکات برجسته حجاب -

۶۱..... ضرورت حجاب و دغدغه ها و تردید های آن

۶۱..... ضرورت حجاب -

۶۲..... زمینه های تردید و دغدغه در حجاب -

۶۳..... راهکارهای ترویج و گسترش فرهنگ حجاب و عفاف

۶۳..... گسترش و ترویج حجاب -

۶۴..... امنیت اجتماعی در سایه حجاب -

..... فصل چهارم:

تاریخچه حجاب ۶۹

- تاریخچه حجاب ۶۹

تاریخچه حجاب در دوران باستان ۷۰

- دوران باستان ۷۰

- بین النهرین ۷۱

- مصر باستان ۷۱

- یونان باستان ۷۲

- روم باستان ۷۳

حجاب در اروپا بعد از میلاد ۷۴

- قرن اول تا ۱۶ میلادی در اروپا ۷۴

- انگلیس ۷۵

- آلمان ۷۶

- فرانسه ۷۷

- اسپانیا ۷۷

- شرق دور ۷۸

تاریخچه حجاب در ایران باستان ۸۰

- پیش از آریایی ها ۸۰

- هخامنشیان (آریایی ها) ۸۱

- اشکانیان (پارتیان) ۸۴

- دوره ساسانیان و ورود اسلام به ایران ۸۴

- از ابتدای اسلام تا پیش از صفویان ۸۶

- عصر صفوی ۸۷

فصل پنجم فصل پنجم

ارتباط حوزه حجاب و عفاف با تحکیم بنیان خانواده..... ۹۳

- بنیان خانواده..... ۹۳

- انواع خانواده و روش های استحکام آن..... ۷۴

شیوه های تربیتی و آموزشی خانواده پیرامون نهادینه کردن حفظ حجاب و عفاف..... ۹۸

- نهادینه کردن حجاب در خانواده..... ۹۸

- راههای نهادینه سازی حجاب و عفاف در فرزندان..... ۹۹

فصل ششم.....

آثار فردی و اجتماعی حجاب و نقش آن در امنیت اجتماعی زنان..... ۱۰۵

- لزوم پوشیدگی..... ۱۰۵

- آثار فردی حجاب..... ۱۰۶

- آثار اجتماعی حجاب..... ۱۰۷

- راهکارهای مقابله با بدحجابی در جامعه..... ۱۱۰

راهکارهای گسترش حجاب و عفاف در جامعه..... ۱۱۲

- راهکارهای گسترش حجاب در جامعه..... ۱۱۲

اصول و مبانی و روش های اجرایی گسترش فرهنگ حجاب و عفاف..... ۱۱۴

- اصول و روش های اجرایی گسترش حجاب..... ۱۱۴

فصل هفتم.....

دیدگاه اسلام به جایگاه زنان..... ۱۱۹

- نگاه اسلام به جایگاه زن..... ۱۱۹

- ابعاد منزلت و جایگاه زن در اسلام..... ۱۲۰

- کرامت بخشی به زن..... ۱۲۲
- زن و جایگاه شناختی خود..... ۱۲۵
- دیدگاه غرب به جایگاه زنان..... ۱۲۶
- نگاه غرب به جایگاه زن..... ۱۲۶
- تفاوت دیدگاه اسلام و غرب به جایگاه زنان..... ۱۲۸
- تفاوت نگاه اسلام و غرب به جایگاه زن..... ۱۲۸

فصل هشتم:

- شیوه های تربیتی و آموزشی پیان نهادینه کردن حجاب و عفاف..... ۱۲۳
- روش های تربیتی و آموزشی حجاب و عفاف..... ۱۲۳
- راهکارهای ترویج حجاب و عفاف در مدارس..... ۱۲۶
- روش های گسترش حجاب و عفاف در مدارس..... ۱۲۶

فصل نهم:

- پاسخ به شبهاتی در مورد حجاب..... ۱۴۱
- آیا حجاب واجب است؟..... ۱۴۲
- آیا حجاب اجباری است ؟..... ۱۴۳
- آیا حجاب در زمان انبیاء نیز اجباری بوده است؟..... ۱۴۳
- مگر می شود به زور کسی را وادار به رعایت حجاب کرد؟..... ۱۴۳
- جمهوری اسلامی با حجاب زنان چکار دارد؟..... ۱۴۴
- آیا حجاب فقط با پوشیدن چادر محقق می شود؟..... ۱۴۴
- اگر حجاب اجباری خوب است پس چرا سایر کشورهای مسلمان مانند اختیاری است؟..... ۱۴۵
- چرا در جامعه هیچ صحبتی در مورد حجاب آقایان نمی شود ؟ مگر نه اینکه ؟..... ۱۴۵

- آرامش روانی در اجتماع زنان با حجاب بیشتر است یا بی حجاب؟ ۱۴۶
- خداوند در قرآن می فرماید: « لا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ » ، پس علت اجبار چیست؟ ۱۴۶
- اگر حجاب و عفاف باعث رشد جامعه می شود ، پس چرا کشورهای غربی؟ ۱۴۷
- چرا کشف حجاب تعرض به حقوق اکثریت است؟ ۱۴۸
- اگر قانون حجاب را نخواهیم چه باید کرد؟ مشروعیت این قانون از کجاست؟ ۱۴۸
- چه کسی گفته طرفداران حجاب اکثریت اند؟ فراندوم بگذاریم ۱۴۹
- گشت ارشاد تا امروز چه کسی را با حجاب کرده است ؟ چرا اصرار به اجرا داریم؟ ۱۴۹

فصل دهم:

- حجاب و عفاف از منظر عقل ۱۵۳
- فواید حجاب از منظر شرعی ۱۵۵
- حجاب و عفاف از دیدگاه نوربولوژی ۱۵۶
- حجاب و نقش آن در سلامت روان ۱۵۸
- قانون حجاب و مسیر پیش رو ۱۶۰

فصل یازدهم:

- نکته ها و ناگفته ها در مورد حجاب و عفاف ۱۶۵
- نکته ها و ناگفته ها در مورد حجاب و عفاف ۱۶۵
- آیا حجاب با آرامش روانی در ارتباط است؟ ۱۶۶
- آرامش روانی جامعه ۱۶۷
- گرایش افراد به بدحجابی و بی حجابی و عوامل گسترش آن ۱۶۹
- گرایش افراد به بدحجابی و بی حجابی ۱۶۹
- عوامل گسترش بدحجابی و بی حجابی ۱۶۹

گذری بر لایحه حجاب و عفاف ۱۷۳

- فصل اول: کلیات ۱۷۴
- فصل دوم: وظایف عمومی دستگاه های اجرایی ۱۷۵
- فصل سوم: تکالیف اختصاصی دستگاه های اجرایی ۱۷۸
- فصل چهارم: وظایف عمومی و مسئولیت های اجتماعی ۲۰۲
- فصل پنجم: جرائم و تخلفات ۲۰۳

فصل دوازدهم ۲۲۳

سخنان بزرگان در مورد حجاب و عفاف ۲۲۳

جملات زیبا در مورد حجاب و عفاف ۲۲۹

داستان ها و قصه های زیبای اخلاقی در مورد حجاب و عفاف ۲۳۵

- پایداری در حجاب ۲۳۵
- اتومبیل همگانی ۲۳۶
- حجاب در فطرت آدمی ۲۳۸
- چادر نورانی ۲۳۸
- استغفار ۲۳۹
- زهرا ۲۴۰
- نامه یک زن آمریکایی به زنان ایران ۲۴۱
- پاداش خانه داری ۲۴۲

اشعاری در مورد حجاب و عفاف ۲۴۴

- غنچه عشق ۲۴۴
- حجاب ناب ۲۴۵
- ارزش زن ۲۴۶
- تاج سلطانی ۲۵۱

۲۵۲ چادر -

۲۵۵ منابع و مأخذ

www.ketab.ir

مقدمه

مسئله حجاب و عفاف یکی از مهمترین مباحثی است که در دین اسلام و جوامع بشری از گذشته های دور تاکنون وجود داشته و در آداب و رسوم ملل مختلف به اشکال گوناگون و در دین اسلام از مباحث ریشه ای و عمیق خصوصاً مسائل مرتبط با سیر و سلوک مسلمانان به ویژه زنان حائز اهمیت بوده است. حجاب در ابعاد مختلف ذهنی، فکری و روحی نمود پیدا می کند و به واسطه آن شخصیت زن حفظ شده و زن ارتباط های اجتماعی محترمانه و ارزش محوری را تجربه خواهد کرد.

پوشش زن و نوع نگاه به آن در تمام ادیان آسمانی، ادیان ابراهیمی یعنی اسلام، یهودیت و مسیحیت مشترک بوده و اساساً تنها چیزی که در ادیان متفاوت می باشد در مواردی حدود حجاب و فلسفه آن می باشد. تمام ادیان آسمانی، حجاب و پوشش زن را واجب و لازم الاجرا دانسته و همیشه جوامع بشری را نسبت به آن دعوت کرده اند. آنچه که بر همگان مبرهن است این است که خداوند پوشش و حجاب را در فطرت زن به ودیعت نهاده است.

بی شک گوهری که متضمن سعادت و نجات آدمی و هدف غایی می باشد، اسلام راستین است که در پرتو الطاف الهی و باورهای دینی و اعتقادی و فقهی و عمل به آن خصوصاً احکام مربوط به پوشش زن و فلسفه و حکمت آن، ما را به سر منزل مقصود خواهد رساند.

مورخان، به ندرت از اقوام باستانی و بدوی یاد می کنند که به نوعی حجاب بر تن نداشته باشند. در آیین زرتشت به علت عدم سلب آزادی از دیگران و عدم تهییج شهوت دیگران حجاب را رعایت می کردند. آشو زرتشت (بنیان گذار دین زرتشت) با تقریر و تنفیذ خود، بر حدود و کیفیت حجاب و عفاف رایج آن دوران و نیز درونی شدن آن صیحه گذاشته و در

تفسیر اندیشه و کردار نیک می گوید که یک زرتشتی مؤمن باید از نگاه ناپاک به زنان دیگر دوری جوید . تمام زنان زرتشتی، سرپوشی که تا مقداری روی لباس را هم می پوشاند بر سر داشتند.

در میان آیین یهود رعایت حجاب در میان بانوان ضروری و عدم رعایت آن مجازات در پی داشت . در مسیحیت تجرد امری مقدس بوده است ، لذا برای از میان بردن تحریک جنسی ، زنان به رعایت عفت کامل و دوری از هر گونه آرایش دعوت شده بودند . در کتاب انجیل نیز در برخی موارد علاوه بر وجوب پوشش و حجاب ، به منزّه ساختن درون، از تمایل به اعمال شهوانی تأکید دارد .

در ایران باستان ، هند ، سامنشی ، اشکانی، مادها، سامانی ها و صفویان همه و همه نسبت به امر حجاب تأکید داشتند و نسبت به آن اهتمام می ورزیدند .

داشتن پوشش مناسب در جوامع شهری مزیت های بسیار فراوانی دارد . زنان برای آنکه در محیط های اجتماعی با فراق بال خود را یابند و در عرصه های گوناگون فعالیت کنند نیازمند پوشش مناسب هستند تا به هدف و ارزش های خود برسند . تأثیر رعایت حجاب در جامعه منجر به حصول دستاوردهای ارزشمند ذیل می گردد:

- ✓ حفظ سلامت فردی و اجتماعی
- ✓ پیروی از ارزش های فرهنگی و دینی
- ✓ رشد معنوی و شخصیتی زن در جامعه
- ✓ جلوگیری از فساد اخلاقی
- ✓ مقابله با تهاجم فرهنگی
- ✓ رشد و ترقی علمی و کسب موفقیت

زن با رعایت حجاب و عفاف ، به تهذیب و تزکیه نفس می پردازد و زمینه ی رشد معنوی مردان را در اثر حفظ نگاه تأمین می کند . زن با پوشش خود در برابر افراد نامحرم ،

مصونیت اخلاقی، خانوادگی، و اجتماعی را فراهم می سازد. حجاب و عفاف هر دو مانع و بازدارنده هستند که حجاب بازدارنده ظاهری و عفاف بازدارنده باطنی است. عفاف بدون حجاب با هم منافات دارد و هر کدام به تنهایی معنا ندارد، حجاب و عفاف مانند ریشه و میوه است یعنی عفاف ریشه حجاب و حجاب میوه عفاف است. حجاب و عفاف بصورت متقابل و دوسویه بر یکدیگر اثر می گذارند، به طوری که عفاف و تسلط بر خود به صورت گفتار و رفتار اجتماعی در فرد عفیف نمود پیدا می کند. فروغ تابناک وحی و شعاع تابنده دین و لسان مبین قرآن مجید و عترت نیز به امر رعایت حجاب و پاسداشت عفاف تأکید مؤکد دارند و حجاب و عفاف را زمینه آرامش جسمی و روحی در جامعه دانسته و مانع بهره جویی و منفعت یک طره از جنس مخالف می دانند.

با توجه به شرایط عصر کنونی، هدایت حجاب بر آن شدم تا مطالعه بیشتری در مورد حجاب و عفاف داشته باشم و از این مسیر عالی گردآوری و نکات کلیدی و پراهمتیت را به رشته تحریر در بیاورم، باشد که همگان - از آن استفاده برده و در راستای رشد معنوی و فکری خود در جهت نیل به اهداف غایی از آن سود جویند.

غلامرضا اسفندیاری - بهار سال یک هزار و چهارصد و سه

حجاب یک حقیقت و عامل انسانیت به نام «عفت» دارد که حالتی در قلب است که مانع از غلبه شهوات می شود. وقتی نفس عقیف باشد، قلب حالتی در پیشگاه خدا خواهد یافت که انسان از گناه کردن شرم می کند و به این حالت قلبی، «حیا» گفته می شود. این حالت قلبی و نفس عقیف باعث بروز رفتاری از فرد می شود که این رفتار باطمینان و آرامش همراه است، که «وقار» نامیده می شود. همین انسانی که نفس عقیف، رفتار باوقار و قلب با حیا دارد، سراسر بدن خود را پوشش کامل خواهد کرد که به آن «حجاب» گفته می شود.